

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/9/2013
Identifikačné číslo spisu:	9512100004
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Burger
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9512100004.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a členov senátu JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Jany Serbovej na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 20. novembra 2013 v trestnej veci proti obžalovanému L. T. a spol., pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20, § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c/ a § 140 písm. c/ Tr. zák. vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK-1T 1/2012, prerokoval odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaných L. T. a U. P. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, zo dňa 21. augusta 2013, sp. zn. PK-1T 1/2012, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolania prokurátora a obžalovaných L. T. a U. P. sa z a m i e t a j ú .

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 21. augusta 2013, sp. zn. PK-1T 1/2012, bol obžalovaný L. T. uznaný za vinného zo spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ s poukazom na § 138 písm. c/ Tr. zák. a obžalovaný U. P. zo spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň koncom marca až začiatkom apríla 2010, v skorých ranných hodinách, po predchádzajúcej slovnej vyhrážke pod vplyvom alkoholu poškodeného D. R., nar. XX. J. XXXX, adresovanej obžalovanému L. T., že jeho družke povie o milenkách menovaného obžalovaného, v osobnom motorovom vozidle obžalovaného U. P. zn. Peugeot 309 striebornej farby ev. č. M., po zastavení na odľahlom mieste medzi obcami Dulovo a Pruské v okrese Ilava v smere na Dubnicu nad Váhom a vytiahnutí poškodeného z vozidla, ho obžalovaný L. T. udieral kovovým obuškom o dĺžke asi 30 cm, pričom ho zasiahol dvakrát do čelovej oblasti hlavy a najmenej dvakrát do hrudníka a ramien, a potom v úmysle usmrtiť, prikázal obžalovanému U. P., aby v tom čase na zemi sediaceho poškodeného udel sekerou s dĺžkou poriska asi 70 cm, na čo obžalovaný U. P. jej tupou kovovou časťou jedenkrát tzv. golfovým úderom veľmi veľkou intenzitou udel poškodeného do zadnej časti hlavy, v dôsledku

čoho tento upadol do hlbokého bezvedomia; následne ho obaja obžalovaní naložili do batožinového priestoru vozidla, prikryli dekou a obžalovaný L. T. na neho nahádzal päť až desať kameňov o hmotnosti približne 5 kg, aby sa pod nimi udusil, keď počas jazdy počuli ako poškodený zachrčal a videli vzadu zarosené okná, po zastavení vozidla pred bytovkou obžalovaného L. T. v Lednických Rovniach, tento z bytu prinesenými dvomi kuchynskými nožmi so šírkou čepele okolo 1,5 - 2 cm a dĺžkou čepele okolo 8 - 10 cm, na odľahlom mieste hneď za obcou smerom na Dolnú Breznicu, bodol poškodeného do oblasti hrudníka vpravo medzi 5. a 6. rebrom, pričom kuchynské nože takto nechal zapichnuté v tele poškodeného približne do 17.00 hod., kedy už mŕtveho poškodeného obaja obžalovaní previezli na miesto v katastri obce Horná Breznica, ktoré vyhliadol obžalovaný U. P., kde sa ho rozhodli zakopať, pričom pri ukladaní do provizórneho hrobu mu jeden z obžalovaných najmenej tromi sečnými ranami ostrou časťou sekery amputoval ľavú ramennú kosť tesne nad laktom a skôr než ho zasypali zeminou, obaja obžalovaní na neho vyliali tri fľaše kyseliny sírovej určenej do akumulátorov z dôvodu rýchlejšieho rozkladu tela a aby ho nevyhrabala zver a nakoniec poškodeného zahrabali a zamaskovali suchým krovím, pričom na tomto mieste po ukázaní obžalovaným U. P. bolo telo poškodeného aj nájdené dňa 2. marca 2011; bezprostrednou príčinou smrti poškodeného bolo zlyhanie riadiacich a regulačných funkcií mozgu v dôsledku trieštivých impresívnych zlomenín záhlavovej kosti a kosti spodiny lebečnej.

Za to bol obžalovanému L. T. podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. j/ a s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťtri rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. obžalovanému uložil aj trest prepadnutia veci - 32 kusov fliaš kyseliny sírovej akumulátorovej 37 % objemu 500 ml, uskladnenej v priestoroch Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Račianska 45, Bratislava.

Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stal štát.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil tiež ochranný dohľad na tri roky.

Obžalovaného U. P. súd odsúdil podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. d/, písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák., s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere pätnásť rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. obžalovaného súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu uložil tiež ochranný dohľad na tri roky.

Podľa § 83 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. súd zhabal sekeru bez poriska, ktorej vlastníkom sa stal štát.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovaným L. T. a U. P. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému T. R., nar. XX. L. XXXX, trvale bytom J. škodu v sume 555,12 €.

Proti tomuto rozsudku podali ešte na hlavnom pojednávaní, čiže v zákonnej lehote obaja obžalovaní prostredníctvom svojich obhajcov odvolanie, obžalovaný T. proti výroku o vine a treste a obžalovaný P. proti výroku o treste. V neprospech obžalovaných podal odvolanie v zákonnej lehote aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. U obžalovaného L. T. proti výrokom o vine a treste, u obžalovaného U. P. proti výroku o treste.

V písomnom vyhotovení odvolania prokurátora uviedol, že na obžalovaného L. T. bola podaná obžaloba pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c/, § 140 písm. c/ Tr. zák.

Zastáva názor, že prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil skutkové zistenia, keď u obžalovaného T. prekvalifikoval skutok na obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c/ Tr. zák. spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák.

Prokurátor tvrdí, že poškodený R. bol využitý ako tkzv. biely kôň. Konkrétne pomáhal zakladať podnikateľský účet na spoločnosť Dobix, s.r.o. v Poštovej banke. Tento účet mal podľa vyjadrenia obžalovaného T. slúžiť „na nákup“ uhlia z Bane Prievidza alebo Handlová v množstve 700 - 750 ton za 2,5 milióna Sk. Dodané uhlie sa malo rozpredať za nižšiu cenu, pričom faktúru za uhlie by neuhradili. Využitie poškodeného R., podľa názoru prokurátora potvrdzuje aj prevod spoločnosti Wox Slovakia, s.r.o., ktorú pôvodne získal obžalovaný T. od podnikateľa F., obžalovaným T. na poškodeného R. a jej premenovanie na Dobix, s.r.o. Prevod spoločnosti obžalovaným T. na poškodeného R. sa uskutočnil potom, ako tento obžalovaný dostal od F. finančnú hotovosť 1 381 368 Sk (za pneumatiky) a 595 000 Sk (za pohľadávky), ktoré peniaze neponechal v spoločnosti, takže v čase keď prešla na poškodeného R., spoločnosť nemala reálny majetok, len neuspokojených veriteľov. Následne, keď vzhľadom na spôsob života začal mať poškodený R. problémy s občanmi obce Zubák, kde býval v dome obžalovaného T. a tiež problémy s políciou, obžalovaný sa ho rozhodol, ako nepohodlného zbaviť.

Prvostupňový súd podľa rozhodnutia najvyššieho súdu doplnil dokazovanie vo vzťahu k obhajobe obžalovaného T., že vraždu poškodeného R. neplánoval, ale došlo k nej v dôsledku hádky vo vozidle, keď sa mu mal poškodený vyhrážať, že povie o jeho milenkách družke obžalovaného.

Prokurátor v tejto súvislosti poukazuje, že z vyslúchnutých svedkov všetci vedeli o milenkách, ale nikto nevedel konkrétne uviesť ich mená. Svedkovia Q. a P. vypovedali, že na večierky po skončení stavby nechodili cudzí, ale len príbuzní, zatiaľ čo svedok F. hovoril o tom, že na večierky chodili zamestnanci, stavebný dozor a nejaké ženy, nie však príbuzní. Družka obžalovaného, L. P. ako svedkyňa vypovedala, že o milenkách svojho druha T. mala tušenie, ale i keby sa priznal, nebol by to dôvod na odlúčenie.

Prokurátor z toho usudzuje, že tvrdenie obžalovaného T. o milenkách ako motíve vraždy je nevierohodné, fiktívne, keďže údajná hrozba poškodeného informovaním L. P., nebola spôsobilá vyvolať vážne následky pre tohto obžalovaného v ich vzájomných vzťahoch s družkou.

Skutočný motív vraždy poškodeného možno podľa názoru prokurátora vyvodiť z výpovede spoluobžalovaného U. P., ktorý či už ako podozrivý alebo obvinený opakovane uviedol, že v inkriminovaný deň mu obžalovaný T. povedal, že idú poškodeného R. presťahovať do hotela, lebo má problémy s políciou. Keď viezli poškodeného, obžalovaný T. kázal obžalovanému P. zastaviť po odbočení na poľnú cestu z dôvodu, že chce vykonať malú potrebu. Zastali asi 200 metrov od hlavnej cesty, čo obžalovaný P. považoval za čudné. Obžalovaný T. a poškodený vystúpili z auta a obžalovaný P. sa išiel s vozidlom otočiť. Keď sa vrátil obžalovaný T., mlátil poškodeného R. rozkladacím obuškom po celom tele. Zostal ako „obarený“, a keď sa obžalovaného T. pýtal, prečo ho bije, ten mu povedal, aby sa nestaral a radšej mu pomohol. Potom mal obžalovaný T. vybrať z kufra auta sekeru, ktorú tam dal obžalovaný P. na požiadanie obžalovaného T., čo tento odôvodnil potrebou nejakých prác v záhrade. Následne dal obžalovaný T. sekeru do rúk obžalovanému P. a povedal mu, aby ňou poškodeného R. udrel. Obžalovaný P. ani nevedel, prečo sekeru zobral, asi bol „v skrate“, mierne sa zahnal a tupou časťou udrel poškodeného do hlavy.

Z uvedeného prokurátor v odvolaní vyvodzuje, že obžalovaný T. vraždu poškodeného R. vopred naplánoval a obžalovaného P. využil ako živý nástroj. Vedomý si toho, že obžalovaný P. k nemu vzhliada ako ku vzoru a bola mu zrejmá P. nevyzrelosť a ovplyvniteľnosť.

O príprave, podľa prokurátora, svedčí aj to, že obžalovaný T. mal pri sebe kovový obušok, ktorý nosieval, keď chodil do banky pre peniaze na výplaty, hoci v ten deň boli obaja obžalovaní rúbať drevo v obci Zubák. Rovnako o príprave na vraždu svedčí aj nakúpenie väčšieho množstva kyseliny sírovej uskladnenej v dome, kde býval obžalovaný P. a z nej tri fľaše boli vyliate na telo poškodeného.

Obžalovaný T. po údere, ktorý dal poškodenému R. obžalovaný P. sekerou do hlavy, čo podľa obžalovaného T. nebolo plánované, ale išlo o skratové konanie obžalovaného P., neprejavil žiadnu snahu o záchranu života poškodeného R.. Nesnažil sa ani zavolať rýchlu zdravotnú pomoc, ale konal tak, aby poškodený neprežil - zahádzal telo kameňmi, a keď mu obžalovaný P. povedal, že poškodený vydáva zvuky, bodol do neho dva nože.

Podľa prokurátora prvostupňový súd pochybil aj v tom, že predmetný skutok právne nezhodnotil tiež kvalifikačným znakom „trýznivého spôsobu“ spáchania činu. Prokurátor vychádzal pritom zo záverov znalca anesteziológa prof. Masára, ktorý aj po dopočutí na hlavnom pojednávaní a oboznámení sa so znaleckým posudkom znalca anesteziológa MUDr. Balka zotrval na svojom pôvodnom tvrdení, že poškodený R. vnímal bolesť i v časovom úseku nasledujúcom po údere sekerou do hlavy. Prvostupňový súd profesorovým záverom neuveril, lebo tieto vychádzali len z výpovede obžalovaného P., ktorý vo svojej výpovedi 3. marca 2011 uviedol, že poškodený v čase keď ho viezli v kufri auta, mal povedať niečo v zmysle „Marek prečo?“, z čoho znalec prof. Masár usúdil, že poškodený ešte žil, a preto vnímal bolesť.

Prokurátor poukazuje na výpoveď obžalovaného P. z 11. novembra 2011, že poškodený po údere sekerou „nehovoril nič, boli tam náznaky vzdychov, nič konkrétne“, považuje vzhľadom na vzdychy a stony za nelogickú úvahu prvostupňového súdu o tom, že poškodený po údere sekerou bol v hlbokom bezvedomí a necítil bolesť.

K otázke vnímania bolesti sa podľa názoru prokurátora môže vyjadriť len znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie anesteziológie a resuscitácie, takže prihliadať v tejto otázke na vyjadrenie znalca z odvetvia súdneho lekárstva MUDr. Štullera je nenáležité. Do konania sa mal pribrať znalecký ústav.

Prokurátor preto zastáva názor, že konanie obžalovaného T. bolo dopredu premyslené a naplánované s cieľom usmrtiť poškodeného, a tak sa zbaviť nepohodlného svedka, ktorý by v prípade trestného stíhania vypovedal proti nemu. Súd mal kvalifikovať konanie obžalovaného T. ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy spáchaný v spolupáchateľstve a uložiť mu adekvátny trest, s poukazom na výsluch znalkyne z odvetvia psychológie, trest odňatia slobody na doživotie.

V prípade, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotí dôkaznú situáciu tak, že nebola preukázaná vopred uvážená pohnútky, potom prokurátor považuje u obžalovaného T. za primeraný trest odňatia slobody na 25 rokov so zaradením do ústavu s maximálnym stupňom strázenia. Prísnejší trest preto, lebo prvostupňový súd nezohľadnil, že obžalovaný T. okrem toho, že zapríčinil smrť poškodeného R., zničil život aj obžalovanému U. P..

Obžalovanému U. P. by podľa prokurátora, tiež s prihliadnutím na názor znalkyne z odvetvia psychológie, bola lepšia resocializácia v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia s vyvážením uloženia prísnejšieho trestu odňatia slobody vo výmere 17 rokov.

Z týchto dôvodov prokurátor navrhol podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátiť vec súdu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Obžalovaný L. T. v podanom odvolaní uviedol, že najzávažnejším pochybením prvostupňového súdu je nevysporiadanie sa s výpoveďou znalca MUDr. Štullera, ktorý na hlavnom pojednávaní dňa 15. marca 2012 nevyhlásil možnosť, že v čase hádzania kameňov na poškodeného R., bol tento už po smrti.

Zdôraznil, že zo žiadneho dôkazu nevyplýva jeho príkaz obžalovanému P. udrieť poškodeného rovno do hlavy, resp. usmrtiť ho. Pritom sám obžalovaný P. vypovedal, že nerozmýšľal, ako a kde poškodeného sekerou udrie. Ako potvrdil aj znalec MUDr. Štuller, údery T. vedené obuškom boli slabšej intenzity a na tele poškodeného nezanechali viditeľné stopy, takže z nich ani obžalovaný P. nemohol usúdiť, že chce R. zabiť. Konanie obžalovaného P. bolo podľa mienky obžalovaného T. excesom z dohody, ktorej cieľom

bolo poškodeného iba zastrašiť.

Ďalej obžalovaný T. v odvolaní konštatoval, že znalec MUDr. Štuller vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní vylúčil mozgovú smrť len ako okamžitú reakciu na úder sekerou. K nej by súčasne došlo iba pri prerušení predĺženej miechy, napr. oddelením hlavy od tela. Obžalovaný T. preto v odvolaní žiadal, aby prvostupňový súd pribral do konania ešte jedného znalca, ktorý by odpovedal na otázku, či poškodený v čase hádzania kameňov, resp. v čase bodnutia nožmi mohol už byť mŕtvy.

S poukazom na výpoveď znalca MUDr. Štullera (súdne lekárstvo), ktorý ustálil čas mozgovej smrti na 45 - 50 minút po удere sekerou, nie však viac ako hodinu, vyslovil obžalovaný T. minimálne pochybnosť o tom, či zranenia spôsobené kladením kamenia a vbodnutím nožov, boli vykonané ešte na živom poškodenom, keďže od úderu sekerou obžalovaným P., išiel obžalovaný T. pešo viac ako štyri kilometre pre svoje auto a do jeho návratu prešiel čas dlhší ako jedna hodina.

V tejto súvislosti obžalovaný T. konštatuje, že vykonal nespôsobilý pokus útoku na absolútne nespôsobilom predmete útoku, čo je situácia tkzv. pozitívneho skutkového omylu, kedy sa páchatel domnieva, že pácha trestný čin, ale objektívne tomu tak nie je, lebo niektorý znak skutkovej podstaty trestného činu chýba.

Podľa názoru obžalovaného T. obaja obžalovaní boli presvedčení o dokonaní skutku, teda že poškodený je mŕtvy. Ďalšieho konania na ňom sa dopustili v domnienke, že je mŕtvy. Absentuje preto úmysel hádzaním kameňov spôsobiť mu zranenia - zlomenie rebier a vbodnutím nožov smrť. V takom prípade nemohol naplniť ani zákonný znak spáchania skutku „závažnejším spôsobom konania“.

Dokonca je toho názoru, že obhajoba preukázala, že v čase vbodnutia nožov a pokladania kameňov na poškodeného, tento už nežil i keď mu v tom čase ešte fungovalo srdce aj dýchanie. Išlo teda o útok na nespôsobilý predmet útoku.

Obžalovaný T. ďalej tvrdí, že vykonaným dokazovaním nebol preukázaný úmysel, či už z jeho strany alebo zo strany obžalovaného P. usmrtiť poškodeného R.. Navyše po jeho usmrtení vôbec nevedeli ako postupovať pri odstraňovaní tela, resp. čo vôbec robiť. Je preukázané, že miesto hrobu a spôsob odstránenia tela nebol naplánovaný vopred. Preukázané je to aj tým, že na poliatie tela použili len zlomok - 1/10 z 35 fliaš kyseliny, hoci všetky fľaše boli uskladnené spolu.

Navrhol preto s poukazom na § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 5. novembra 2013 obdržal najvyšší súd písomné doplnenie odvolania, v ktorom obžalovaný P. s poukazom na prepúšťacu správu psychiatrického oddelenia Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne zo 16. apríla 2013 upriamuje pozornosť na diagnostikovanú „poruchu adaptácie na stres“. Spája s ňou stresovú situáciu, do ktorej sa aj podľa výpovede obžalovaného P. dostali po zasadení úderu sekerou do hlavy poškodeného. Túto situáciu obžalovaný T. podľa jeho názoru nezvládol práve pre uvedenú diagnózu. Z tohto dôvodu považuje za chybnú, znalcami konštatovanú vysokú senzitivitu, nervozitu spôsobenú zvýšenými hodnotami cukru, ktorá sa následne upravila.

Žiada preto o vypracovanie znaleckého posudku, či sa v čase spáchania skutku nenachádzal v stave zníženej pričetnosti.

Z písomného odôvodnenia odvolania podaného obžalovaným P. vyplýva, že podľa jeho názoru sa predmetného konania dopustil v nepriamom úmysle. Je presvedčený, že okolnosti prípadu a skutočnosti viažuce sa k jeho osobe odôvodňujú mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 Tr. zák. Tvrdí, že z jeho strany išlo o skratovité konanie. Vzhľadom na vek, osobnú nezrelosť a slabšiu rozumovú vyspelosť konal nepremyslene, mechanicky, podľa pokynov obžalovaného T..

Prvostupňovému súdu vytýka, že identifikoval len štyri poľahčujúce okolnosti, hoci mohol aj ďalšie.

Obžalovaný P. navrhol podľa § 321 ods. 2 Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste s tým, aby odvolací súd podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol o mimoriadnom znížení trestu s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák.

Na základe takto podaných odvolaní odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým jednotlivé odvolania smerovali ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že ani jedno z včas podaných odvolaní v tejto trestnej veci nie je dôvodné.

Pokiaľ prokurátor v odvolaní vytýka prvostupňovému súdu, že nesprávne vyhodnotil skutkové zistenia, keď u obžalovaného T. prekvalifikoval skutok z úkladnej vraždy na obzvlášť závažný zločin vraždy, odvolací súd sa s touto úvahou prokurátora nestotožňuje a konštatuje nasledovné:

Prokurátor tvrdí, že obžalovaný T. využíval R. ako tkzv. bieleho koňa. Toto tvrdenie, ale zostalo v rovine domnienky. Správne preto prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa ničím nepotvrdilo, že by obžalovaný T. realizoval podvodné nákupy cez firmu poškodeného R.. V konečnom dôsledku aj obžalovaný P. vo svojej výpovedi (3. novembra 2011) uviedol, že nevie, čo viedlo L. (obžalovaného T.) k zabití R.. „Asi R. mal firmu, z ktorej ťažil L.“. Čiže o ekonomickom motíve činu sa len domnieval. Na strane 38 a 39 rozsudku prvostupňový súd jasne a logicky odôvodnil, prečo ustálil motív činu na hádke obžalovaného T. a poškodeného R. týkajúcu sa mileniak obžalovaného T.. Zodpovedajú tomu aj výpovede spolupracovníkov obžalovaného, pred ktorými vždy zdôrazňoval obavu, aby sa o tom nedozvedela jeho družka, čo vyvracia voľnú úvahu prokurátora vyslovenú v odvolaní, že takáto hrozba poškodeného nebola spôsobilá vyvolať vážne vzťahové následky. Ekonomický motív vraždy nepotvrdzujú ani dokumenty následne nájdené v kufriku poškodeného, týkajúce sa zamýšľaného špekulatívneho nákupu uhlia z bane Prievidza alebo Handlová, ktorý sa ale nikdy neuskutočnil.

Z hľadiska odvolacieho súdu tým, že prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov týkajúcich sa motívu činu a jeho neplánovitosti dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., to znamená, že ich hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a urobil logicky zdôvodnené úplné skutkové zistenia, nemôže byť dôvodom negácie týchto zistení, len to že prokurátor sám na základe svojho presvedčenia hodnotí rovnaké dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. Nehovoriac o tom, že prípadnú pretrvávajúcu pochybnosť v skutkových zisteniach, nikdy nie je možné vyložiť v neprospech obžalovaného.

Prvostupňový súd sa na strane 49 rozsudku presvedčivým spôsobom vysporiadal aj s už uvedenou „neplánovitosťou“ činu, vylučujúcou jeho právnu kvalifikáciu ako obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy. Obžalovaní napr. nemali vopred pripravené miesto, kde uložia telo zavraždeného; dlhé hodiny po čine zvažovali následný postup a pod. To všetko svedčí o panickom a nie vopred uváženom konaní, ako to v konečnom dôsledku vyplýva z výpovedí obžalovaného P.. Samotná sekera bola v kritický deň používaná nimi na rúbanie dreva v Zubáku a žiaden dôkaz nesvedčil o tom, že by bola daná do vozidla ako vopred pripravená vražedná zbraň. Nález väčšieho množstva kyseliny sírovej, o ktorej obžalovaný T. tvrdil, že slúžila ako náplň do akumulátorov stavebných strojov sama o sebe nesvedčí pre podporu záveru o príprave na vraždu, najmä vzhľadom na časový odstup jej nákupu od činu a použité množstvo len troch fliaš na poliatie mŕtvol. Pokiaľ prokurátor vyvodzuje prípravu na trestný čin úkladnej vraždy z toho, že obžalovaný T. mal pri sebe kovový obušok, ktorý nosieval, keď chodil do banky pre peniaze, opomína, že obušok nebol predmet, ktorým sa vraždilo a ani útok ním nebol takej intenzity, aby zanechal stopy na tele poškodeného.

Špecializovaný trestný súd dospel k správnym záverom tiež v otázke, že čin nebol spáchaný aj trýznivým spôsobom konania. Priklonil sa k názoru znalca MUDr. Balka, že poškodený R. po údere

enormne veľkou plochou topora sekery do hlavy upadol do hlbokého bezvedomia vylučujúceho vnímanie bolesti pri následných útokoch na telo poškodeného. Súčasne súd vysvetlil, prečo sa nestotožnil s opačným názorom znalca prof. Masára, ktorý vychádzal z výpovede obžalovaného P., že poškodený počas jazdy v kufri vozidla mal povedať niečo také ako „Marek prečo?“. Obžalovaný P., ale vo svojich nasledujúcich výpovediach uviedol, že sa k tomu už presne vyjadriť nevie, lebo bol v strese a možno to bolo len také vzdychanie poškodeného a možno tie slová „padli“ ešte predtým, t.j. keď sa obžalovaný T. s poškodeným naťahovali (č.l. 153).

Za tejto situácie nie je dôvod pribrať do konania nového znalca, keďže je zjavné, že obaja znalci (MUDr. Balko i prof. MUDr. Masár) sú z odboru anesteziológie a zhodli sa v definícii bolesti podľa kritérií Svetovej zdravotníckej organizácie, súčasťou ktorej je „prežívanie“ tejto bolesti, čo vzhľadom na hlboké bezvedomie poškodeného v danom prípade nebolo naplnené. Prežívanie bolesti si nemožno zamieňať s fyziologickými prejavmi človeka (zvukové prejavy všeobecne pri spôsobení bolesti), ktoré vznikajú mimo mozgovej kôry a sú automatickou reakciou organizmu na bolesť.

V súvislosti s výrokom o treste uloženom obžalovanému T., vzhľadom na nepreukázanie vopred pojatého úmyslu vraždiť ani znaku spáchania činu trýznivým spôsobom, je uložený trest odňatia slobody vo výnimočnej výmere 23 rokov s maximálnym stupňom strázenia aj podľa odvolacieho súdu adekvátny individuálnej i generálnej prevencii. Pritom ani po vyjadrení psychológa nebolo možné vylúčiť rozumnú istotu, že nie je nádej obžalovaného T. napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov, a preto nie je potrebné uložiť trest odňatia slobody na doživotie.

Pokiaľ obžalovaný L. T. v odvolaní namieta, že nie je možné vylúčiť, že poškodený R. bol v čase hádzania kameňov na jeho telo a následného vbodnutia nožov už mŕtvy, odvolací súd poukazuje na výpoveď znalca MUDr. Štullera (súdne lekárstvo). Tento na hlavnom pojednávaní konanom po vrátení veci prvostupňovému súdu na nové konanie jednoznačne uviedol, že bodné zranenie bolo spôsobené zaživa. Pritom hádzanie kameňov na telo poškodeného, bodnutiam predchádzalo. Rovnako znalec MUDr. Balko vychádzajúc z popisu zranení v znaleckom posudku súdneho lekárstva na hlavnom pojednávaní objasnil, že poranenie hlavy poškodeného R. po údere sekerou vyústilo do hlbokého bezvedomia, čo ale nevedlo ihneď k smrti poškodeného. Následkom tohto poranenia sa začal tvoriť opuch mozgu. Mozog ohraničený lebkou sa vlastne nemá kam tlačiť, tlačí na centrá činnosti srdca a dýchania, ktoré sa opuchom poškodia a prestanú fungovať. Prejaví sa to zástavou dýchania, činnosti srdca a vedie k smrti.

Obžalovaný T. v odvolaní uvádza, že „absentuje (u neho) úmysel hádzaním kameňov spôsobiť poškodenému zranenie a vbodnutím nožov smrť“. Odvolací súd poukazuje na nelogičnosť tohto tvrdenia, pretože ak bol obžalovaný presvedčený, že poškodený je v tom čase už mŕtvy, aký zmysel by mali uvedené následné útoky na poškodeného?

V posudzovanom prípade preto nejde o konanie v skutkovom omyle ani na nespôsobilom predmete útoku ako sa obhajuje obžalovaný T..

K dodatočne predloženej prepúšťacej správe a na jej základe obžalovaným T. formulovanej žiadosti o znalecké posúdenie jeho pričetnosti v čase činu, odvolací súd konštatuje, že táto otázka už bola predmetom znaleckého posúdenia, pričom aj v predmetnej správe sa uvádza, že pacient je svojprávny, p r í č e t n ý , zodpovedný za dôsledky svojho správania sa.

V súvislosti s odvolaním obžalovaného P. domáhajúceho sa mimoriadneho zníženia trestu, odvolací súd poukazuje na to, že použitie § 39 ods. 1 Tr. zák. sa viaže aj na okolnosti prípadu. V predmetnom prípade ani odvolací súd nezistil žiadnu skutočnosť v okolnostiach predmetného prípadu, ktorá by odôvodňovala aplikáciu § 39 ods. 1 Tr. zák. Všetky obžalovaným P. uvedené okolnosti boli ako poľahčujúce zohľadnené pri uložení trestu odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby.

Pokiaľ prokurátor v podanom odvolaní navrhoval obžalovanému P. vyššiu výmeru trestu odňatia

slobody s jeho výkonom nie v najprísnejšom režime, ale v ústave so stredným stupňom stráženia, odvolací súd dospel k záveru, že návrh je nedôvodný. Prvostupňový súd náležite na strane 56 rozsudku odôvodnil výmeru trestu odňatia slobody uloženého tomuto obžalovanému. Odvolací súd sa s týmito dôvodmi stotožňuje a na ne odkazuje.

Ustanovenie § 48 ods. 4 Tr. zák., ktoré umožňuje zaradenie páchatel'a aj do ústavu na výkon trestu iného stupňa stráženia podmieňuje túto zmenu tiež posúdením závažnosti trestného činu. Práve závažnosť obžalovaným P. spáchaného trestného činu viedla odvolací súd k neakceptovaniu tohto dôvodu odvolania. Samozrejme v závislosti od úspešnosti procesu resocializácie bude možné takúto zmenu v budúcnosti realizovať.

Odvolací súd nezistil pochybenie prvostupňového súdu ani v ďalších výrokoch napadnutého rozsudku, či už ide o výroky týkajúce sa trestu prepadnutia veci alebo uloženého ochranného dohľadu.

Keďže odvolania prokurátora a oboch obžalovaných neboli dôvodné, podľa § 319 Tr. por. ich odvolací súd zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.